

CHIA SẺ CỦA CHỊ NGUYỄN TRÂM (CHRISTINA'S) Trường Đại Học Thăng Long 30/03/2019

Trong chuỗi các buổi giao lưu giữa sinh viên và các doanh nghiệp, Trung tâm Kết nối Đại học Doanh nghiệp, Trường Đại Học Thăng Long, đã mời đại diện của công ty khởi nghiệp trong lĩnh vực Du lịch Christina's đến giao lưu với sinh viên nhà Trường tại tầng 4 Thư viện ngày 30/03/2019. Buổi giao lưu đã được ghi hình và Trung tâm đã trích ra 2 đoạn video đưa lên kênh Youtube của Trung tâm (<http://bit.ly/uec-tlu-youtube>). Dưới đây là văn bản phiên âm của 2 bản video đó, do chị Nguyễn Thị Hải Yến (yennth@thanglong.edu.vn) đã thực hiện.

1 Tại sao tôi ở đây !

Why am I here

Hôm nay chị rất vui khi được chia sẻ với các bạn, chị nghĩ là ở đây ai cũng từng trải qua giai đoạn từng là sinh viên và bản thân chị cũng từng trải qua 4 năm sinh viên và không biết mình là ai trên trái đất này, mình đến trái đất này với mục đích gì, rồi chị cũng không biết vì sao mình lại phải đi học và chị đi học với một tâm trạng là gì, ba mẹ nói rằng mình đi học đi để mà ra trường

có việc làm làm, bởi vì mọi người xung quanh đều nói là chỉ có duy nhất việc đi học thì khi ra trường mới mong kiếm được việc làm ổn định và thậm chí khi chị chọn trường đại học thì chị chọn với tư thế là chọn ngành học nào mà ra trường dễ kiếm việc nhất chứ mình cũng không biết lý do vì sao mình muốn đi học. Chính vì khi mình bắt đầu đi học với hành trình như vậy nó dẫn tới việc chị rất thiếu định hướng có nghĩa là mình không biết được bây giờ ra trường thì mình sẽ làm gì, rồi cuộc đời của mình sẽ như thế nào, mình sống với những cái gì, đó là lý do vì sao mà sau một cuộc hành trình dài mình đã thấy may mắn vì mình đã biết được, đã thấy rõ ràng hơn một chút về hướng đi của mình, rồi mình mới thấy rằng là mình muốn chia sẻ những cái mà mình đã học trên cuộc hành trình đó với các bạn. Bởi vì, các bạn đang là sinh viên năm 2, năm 3, năm 4 và các bạn còn một khoảng thời gian học ở trường nữa thì làm sao mà sử dụng được khoảng thời gian đó hiệu quả nhất chứ không giống chị ngày xưa là trôi qua một cách lặng lẽ, rồi học xong, tốt nghiệp xong, lấy bằng xong, rồi cũng không nhớ rằng mình đã học cái gì và vì sao bằng cách thần thánh gì mà mình đã tốt nghiệp được đại học. Đó là lý do vì sao chị rất mong muốn được chia sẻ với các bạn và một trong những cái mà chị đã học được trên cuộc hành trình này là một tư tưởng của người Nhật có tên là *Ikigai* "the purpose of living".

Không biết là ở đây có bạn nào đã nghe tới *concept* này chưa? Nếu chưa có bạn nào ở đây biết đến *Ikigai*, vậy chị sẽ chia sẻ về *concept* này.

👁️ Để xem đoạn video (7 phút) trên kênh Youtube: https://youtu.be/ZQ_Z5D5fQ6c

2 Ikigai - The purpose of living

Có ai cần mục đích và lý tưởng sống không ?

Câu hỏi đầu tiên chỉ muốn đặt ra là: khi mình sống có bao giờ nghĩ là mình cần có mục đích và có lý tưởng không?

Vậy là 100% các bạn đều đồng ý là sống cần phải có mục đích và có lý tưởng, giống như là một con thuyền lênh đênh ngoài biển thì mình cũng cần biết là mình sẽ đi đâu đúng không ạ.

Câu hỏi tiếp theo là bạn có nghĩ rằng là tìm mục đích sống, lý tưởng sống dễ không? Ở đây có ai tự tin là mình đã tìm thấy lý tưởng sống và mình sống hết mình với nó không?

À có Nhung!

Nhung có thể chia sẻ mục đích và lý tưởng sống của mình là gì không?

Nhung: Chào mọi người mình là Nhung mình tới từ Cristina's, từ khi tham gia vào.... mình mới thấy được nó đã thỏa mãn được đam mê của mình đó là “đi” cơ bản là mình rất là hay “đi”. Sau đó mình cùng ... một thời gian khoảng một năm thì mình là mình cảm thấy ... Trong những việc của ... về bên điều hành thì bây giờ mình được học rất là nhiều, bên cạnh đó mình cũng được đi rất nhiều nước và mình cảm thấy đây chính là mục đích của cuộc đời mình đang hướng tới có thể là nó không kéo dài được quá đâu, bốn năm chục năm đi liên tục, nhưng mà mình đang sống với một tâm thế rất là mãnh liệt khi mà mình đi cùng với ... đó là có câu trả lời của mình đối với câu hỏi của chị Trâm.

Rất cảm ơn Nhung. Như các bạn thấy là Nhung đã chia sẻ rằng hiện tại Nhung rất là vui khi được sống với đúng đam mê của mình và mỗi một ngày mới mình thấy rằng là mình có một mục đích để thức dậy và thấy háo hức.

Háo hức hay zombie công sở ?

Ngày xưa thầy giáo của chị có nói một câu mà chị rất nhớ luôn là “Em có chắc là sau này em sẽ tìm được một công việc gì đó mà sáng em háo hức đi làm còn tối tối hăm hờ về nhà”, bạn hào hứng với công việc vì bạn biết bạn sẽ có thể cống hiến được các giá trị đem lại cho công ty, cho tổ chức đó, và mình rất là háo hức để mặc đồ và đi làm, mình tới đó làm việc mà mình tạo ra các sản phẩm và mình cống hiến cho công ty xong đến tối sau một ngày dài làm việc mình thấy là ngày hôm nay mình đã sống trọn rồi, mình đã cống hiến rất nhiều và khi đó mình có thể hăm hờ về nhà với một niềm hân hoan là mọi thứ đang rất tốt đẹp với mình.

Có thể các bạn ở đây đã từng nghe thấy các anh chị của mình chia sẻ rằng là hiện tại có những *zombie công sở*, thì *zombie công sở* có nghĩa là khi mình đi làm thì mình cứ đến làm và mình cũng không hiểu là vì sao mình lại ở đây, và mình đi làm chỉ vì ở đây mình có một vị trí, một công việc ổn định, và cứ thế mình đi làm rồi mình về nhà và không có một cái tâm thức, một ý định nào về việc vì sao mình làm cái này, không biết các bạn ở đây muốn mình đi theo hướng nào? Một là sáng sủa háo hức đi làm và chiều hăm hờ về nhà, hay là trở thành một *zombie công sở* ?

Thì lựa chọn của các bạn sẽ bắt đầu ngay từ ngày hôm nay, và cách các bạn sẽ học như thế nào, cách các bạn sẽ tiếp cận với các môn học của nhà trường như thế nào, bởi vì nó sẽ quay về với câu chuyện là *attitude* có nghĩa là thái độ thì chút nữa chị sẽ nói sâu hơn.

Bốn yếu tố của Ikigai

Yêu thích và đam mê của bạn là gì ?

Khi chúng ta nói về “*the purpose of living*” về mục đích sống về lí tưởng sống, chị rất vui khi được giới thiệu với các bạn về mô hình này, nhìn cái tên thì lạ nhưng nhìn cái hình thì có quen không ạ? quen rồi đúng không? Các bạn có tự tin rằng mình đã tìm được cái đam mê của mình rồi không, bây giờ các bạn rất là hay nghe đến từ đam mê, em đam mê làm cái này, em đam mê làm cái kia, hoặc là em sống bằng đam mê của em, em không cần tiền đâu, mà chỉ cần đi làm vì đam mê thôi và các bạn nhắc đến từ đam mê rất là

nhiều đồng thời có rất nhiều bạn rất là khó khăn trong việc hiểu được đam mê của mình là gì, làm sao mình biết được đam mê của mình là gì, làm sao để làm được công việc mà mình yêu thích và thích công việc mình làm “*you love and you do*” mà nó rất là khó khăn.

Bạn giỏi về cái gì ?

Khi chị tiếp xúc được với *concept* này thì chị nhận ra là hành trình đi tìm được câu trả lời là không đơn giản mà nó đòi hỏi rất nhiều cố gắng và nỗ lực, cách cố gắng đầu tiên xuất phát từ chính bản thân bạn, người ta có câu là biết người biết ta trăm trận trăm thắng, áp dụng vào mô hình này thì các bạn sẽ thấy rằng đúng là vừa biết người với ta, đầu tiên bắt đầu từ chính bản thân mình có nghĩa là biết ta thì các bạn sẽ cần phải tìm hiểu ở đây, là các bạn giỏi về việc gì, giỏi về điều gì, điều gì mà các bạn làm tốt, ở đây có các bạn học các chuyên ngành tự nhiên, có bạn học ngành xã hội, mình không thể kỳ vọng vào một bạn học chuyên ngành xã hội mà có thể giải được một phương trình toán, những cái về công thức toán học mà giỏi được và đồng thời cũng không thể kỳ vọng được một bạn học chuyên ngành xã hội lại có thể đứng lên thuyết trình về vấn đề này vấn đề kia, có thể các bạn cũng làm được nhưng đôi khi đó không phải là điểm mạnh của các bạn. Vậy các bạn ở đây đã bao giờ dành đủ thời gian để hỏi bản thân mình rằng mình làm tốt điều gì.

Các bạn biết không, ai cũng có những cái năng lực của riêng mình hết, ai cũng là một *talent* cả, khi chị tiếp xúc với các bạn ở đây thì chị cũng thấy có một niềm tin và đó cũng là niềm tin của Nhà trường, đó là các bạn sinh viên ở đây mỗi người đều là một nhân tài hết và đôi khi các thiên tài này đang nằm ở trong tình trạng là “*potential talent*” có nghĩa bạn đang là một nhân tài tiềm năng và cần được phát hiện và phát triển. Việc bạn có được phát hiện và phát triển hay không, đó là nỗ lực từ hai phía từ bản thân và từ phía nhà trường tạo các cơ hội cho các bạn, bởi vì vô tình khi các bạn để những người khác dán lên bạn một cái nhãn là bạn này cũng học bình thường thôi, à bạn này cũng học hành lẹt đẹt thôi thì vô tình điều đó sẽ khiến cho các bạn cảm thấy rằng sau này chắc mình cũng chẳng làm được cái gì đâu, bạn cảm thấy các bạn đó giỏi nhưng mà các bạn nên biết mỗi người đều có một năng khiếu riêng và điều đó phụ thuộc vào việc bạn có được quan sát, đủ tinh tế và đủ nỗ lực mà mình thử tìm hiểu được là mình có khả năng làm được những gì. Đó là cái đầu tiên mà mình phải biết được là mình giỏi cái gì.

Việc trả lời cho câu hỏi này không phải là sau mỗi đêm thức dậy mình sẽ tìm ra được câu trả lời mà các bạn sẽ phải làm rất nhiều việc, vì khi bạn nghĩ rằng bạn không thuyết trình được bạn nghĩ rằng là mình không có giỏi về *public speaking*, bạn nghĩ rằng đứng trước mặt mọi người nói là

một việc rất đáng sợ Nhưng nếu bạn không thử bạn không luyện tập thì chắc chắn đó sẽ là việc đáng sợ nhưng khi bạn luyện tập đủ rồi thì bạn sẽ thấy bất ngờ.

Chị kể cho các bạn một câu chuyện nhỏ:

Đó là khi chị học năm thứ nhất đại học Ngoại Thương, chị từ quê lên, các bạn ở trường Đại học Ngoại thương thì nói tiếng anh quá giỏi, quá lưu loát, các bạn được gắn mác và con nhà giàu học giỏi. Còn chị thì từ dưới quê lên, mà ở quê thì tiếng Anh chỉ được coi là một môn phụ thôi, mình chỉ học ngữ pháp, học chia thì thôi, chứ không bao giờ học nói hết. Nên khi đến buổi học đầu tiên, cô giáo gọi lên và yêu cầu đứng trước lớp để giới thiệu về bản thân, chỉ cần nói là “em tên gì, nhà ở đâu ...” bằng tiếng Anh thôi, mà chị đứng ở trước lớp chị run quá, chị rơi nước mắt không nói được gì hết. Cô đứng ở dưới thấy tội quá nên nói rằng thôi em về chỗ đi. Và năm thứ hai, năm thứ ba của chị cũng tương tự như vậy. Khi có những buổi thảo luận nhóm và phải đứng trước nhóm để thảo luận và thuyết trình, thì chị luôn luôn là bạn ngồi chỉnh máy chiếu, chị không bao giờ dám đứng lên để mà nói hết và chỉ nghĩ rằng là chị không bao giờ có thể đứng trước mọi người mà nói được. Tuy nhiên dần dần mình cố gắng, mình nỗ lực, mình đứng trước gương để nói, để tập cảm giác được nói chuyện trước mọi người, dần dần đứng trước một người, đứng trước hai người nói. Đó, khi mình chưa biết mình giỏi cái gì thì mình cứ lên thử đi. Bởi vì, nếu mà mình sai, mình không hợp, thì mình cũng không mất gì hết.

Cái thứ hai rất quan trọng nữa, đó là các bạn cần phải rất là nghiêm túc trong việc lắng nghe bản thân để biết được mình thích cái gì, ví dụ như bạn Nhung: Nhung rất thích đi, vậy nếu mà Nhung phải làm một công việc từ 9 giờ sáng đến 6 giờ chiều thì chị chắc chắn rằng Nhung sẽ cảm thấy cuộc đời của mình rất là bất hạnh. Như vậy có thể có các bạn ở đây không thích đi và nói rằng “làm ơn đừng bắt em đi, em mệt lắm vì em đi ngoài nắng là em muốn xiu luôn á”, vậy thì những công việc văn phòng như là chuẩn bị giấy tờ, hay là chuẩn bị cho những công việc khác, lại rất phù hợp với bạn, nên việc mình thích làm gì còn phụ thuộc vào mình hiểu bản thân mình tới đâu và mình lắng nghe bản thân mình tới đâu.

Khi chị học đại học thì chị đã không có được tư tưởng này, tức là chị nghĩ là mình phải làm theo những gì người khác nghĩ là tốt thì nó mới tốt, khi các bạn tham gia hoạt động ngoại khóa thì chị cũng muốn tham gia hoạt động ngoại khóa nhưng không phải hoạt động nào chị cũng tham gia. Nhung, các hoạt động như vậy thì mình cứ trải nghiệm đi, mình cứ thử đi và mình lắng nghe xem bên trong bản thân mình, xem mình thực sự có thích không? Và chị cũng từng đi làm nhiều công việc khác nhau, từ việc giữ trẻ đến việc đi dọn vệ sinh nhà theo tiếng để mà kiếm tiền đi học. Rồi, khi làm các công việc như vậy thì dần dần chị biết được điểm mạnh của mình ở đâu và mình thích làm cái gì. Đó là hai cái: một là *passion* là đam mê, nó không tự nhiên mà có, nó là việc bạn biết là mình thích cái gì và mình làm tốt được cái gì.

Ông cha ta có câu là “lực bất tòng tâm” có nghĩa là bạn đang thích làm một việc gì đó nhưng mà bạn lại thiếu một cái gì đó, nên không làm được việc đó, thì bạn cũng không thể gắn bó được với nó lâu dài. Ví dụ như khi còn nhỏ, chị mong muốn được làm bác sĩ, nhưng, tới một lúc phát hiện ra là chị rất sợ máu, khi thấy máu là là chỉ muốn xiu, nên thành ra chị không làm bác sĩ được.

Đó là ví dụ để thấy được hành trình đi tìm bản thân có những mảnh ghép như vậy để các bạn có những chất liệu mà suy nghĩ về nó. Không phải lúc nào mình cũng suy nghĩ về việc đó. Tuy nhiên, có đôi lúc mà mình nghĩ được rằng là mình làm một việc gì đó thì mình có thích nó không? Làm có tốt không? Mỗi dự án, mỗi môn học ở trường thì mình thấy mình có thích cái môn đó không? Mình thấy nó có thú vị không?

Xã hội và cộng đồng cần cái gì ?

Cái tiếp theo khi mà bạn đã hiểu bản thân rồi thì các bạn đừng tin là đã đủ. Tức là khi mình đã hiểu bản thân rồi thì chưa chắc mình đã tìm ra lý tưởng để mà theo đuổi, tìm được một công việc mà mình sẽ cống hiến hết mình đâu. Đây là lúc mà bạn cần áp dụng câu “biết người, biết ta” tức là bạn biết được bạn thích cái gì và bạn làm tốt cái gì.

Thì phần còn lại là: bạn phải hiểu được bây giờ xã hội cần cái gì? Cộng đồng đang cần cái gì? Công việc gì mà bạn có thể mang lại giá trị cho cộng đồng? Cái này các bạn nên rất cần nghiêm túc để suy nghĩ về công việc tương lai của mình.

Các bạn biết là mình đang bước vào thời kỳ cuộc cách mạng công nghiệp 4.0 không? Theo các nghiên cứu, đến năm 2025 rất nhiều công việc hiện tại chúng ta đang làm sẽ được thay thế hoàn toàn bằng công nghệ trí tuệ nhân tạo. Ví dụ như các bạn đang thấy là có những nhân viên đồ xăng, thì sau này sẽ không còn có nữa: các bạn chỉ việc quẹt thẻ và nhấn số tiền bạn muốn đồ xăng là được. Dần dần, các bạn cũng nhìn thấy các chú bảo vệ ít hơn, khi vào cổng chung cư thì bạn chỉ cần quẹt thẻ là cổng mở để cho các bạn đi. Rồi các công việc dịch thuật của con người hiện nay, như các bạn học về ngôn ngữ trong 4 năm thì chưa chắc cái ngôn ngữ đó đã giỏi như tiếng mẹ đẻ, nhưng đó chỉ là một ngôn ngữ thôi. Bây giờ, người ta chỉ cần cài đặt một ứng dụng là *Google translation* hoặc một ứng dụng nào đó. Ví dụ như chị đang làm ở công ty du lịch, hàng ngày có rất nhiều khách nước ngoài đến, họ có thể nói tiếng Anh, nói tiếng Nhật, nói tiếng Hàn và họ chỉ cần nói vào *smartphone* là tự động nó sẽ dịch ra tiếng Anh hoặc tiếng Việt để cho bọn chị đọc và hiểu họ muốn gì. Tức là thông dịch viên là một công việc cũng có thể bị thay thế.

Vậy thì làm sao chúng ta có thể cạnh tranh được với công nghệ thông minh, trí tuệ nhân tạo? Thì nó phụ thuộc vào nỗ lực của các bạn. Để mình không bị thay thế, thì bạn phải hiểu rằng xã hội đang cần gì, cộng đồng đang cần gì. Điều này rất là quan trọng.

Ví dụ, một bạn học về công nghệ thông tin, và công việc bạn chọn là trở thành một *hacker*, bạn làm sập một *website* của Chính phủ hoặc bạn lấy thông tin của một ai đó, xã hội có đang cần những người như vậy không ạ? Bạn ấy không phải là người đang đóng góp cho xã hội, cho cộng đồng và bạn ấy có thể sẽ bị truy nã và, những ngày còn lại, có thể ngồi bóc lịch trong tù.

Ví dụ một bạn khác, bạn đó rất là thông minh và bạn ấy có một hệ thống chuyên đi phá các cây ATM tức là bạn đã có một cái máy và khi bạn ấy *coding* thế nào đó thì chỉ cần cho một cái thẻ vào là tiền nó sẽ tự động ra khỏi máy ATM. Có nghĩa là bạn ý nhái lại, copy lại một cái thẻ của một người khác và bạn nó đó có một cái cách nào đó để mà lừa được cái máy ATM và cái máy đó sẽ trả tiền ra. Chúng ta là người ta rất giỏi về việc đó mà người ta cũng thích làm việc đó, nên mới nghiên cứu và tìm tòi. Tuy nhiên, vấn đề là xã hội không cần một người như vậy.

Ứng dụng triết lý *Ikigai* vào định hướng nghề nghiệp

Chút nữa chị sẽ nói sâu hơn về Christina's, không chỉ là PR về cho công ty mà vì *concept* này ứng dụng vào một doanh nghiệp như thế nào, hoặc ít nhất bạn cũng làm chủ cuộc đời mình, chủ gia đình mình, thì *concept* này ứng dụng được nhiều lắm. Cách làm là mình phải biết được xã hội cần gì.

Và sau này, mình đi làm bất kể là ở công ty nào thì có một góp ý cho các bạn. Khi Christina's, từ khi mới bắt đầu tuyển dụng 2 thành viên cho tới bây giờ là có hơn 500 thành viên, thì chị phải phỏng vấn đâu đó là hơn ba nghìn người, tức là để tuyển được 500 bạn hiện tại thì chị đã phải phỏng vấn khoảng ba-bốn nghìn người, chứ không đơn giản là dùng một cái là tìm được những bạn phù hợp với văn hóa của công ty, để các bạn có thể vào làm việc và gắn bó lâu dài với công ty.

Thì một trong những cái rất rõ, là tại chị sẽ tìm hiểu ngay từ lần đầu tiên, là mục đích vì sao **bạn lại đến với Công ty** và bạn cũng phải trả lời câu hỏi đó cho bất cứ công việc nào bạn *apply*. Chị không nói đến công việc mà bạn chỉ cần tới nơi làm việc để mà có hợp đồng lao động thôi. Nhưng, chị nghĩ các bạn sinh viên trường ĐH Thăng Long đều có mong muốn có được công việc đáp ứng được lý tưởng của mình, hoặc ít nhất nó khiến cho mình vui vẻ đi làm mỗi ngày. Thì để có được công việc đó, thì bạn phải rất phải nghiêm túc tìm hiểu về thị trường, tìm hiểu về chính công ty mà mình đang quan tâm để biết công ty đó đang cần cái gì, công ty đó có vấn đề gì mà bạn có thể giải quyết được. Và, thậm chí các bạn là các sinh viên mới ra trường chưa có nhiều kinh nghiệm nhưng các bạn có tài sản vô giá, đó là **sự ham học hỏi, thái độ tích cực** và có thể hỗ trợ được cho công ty. Qua đó, mình phải hiểu được công ty cần gì và mình mang lại được gì cho công ty. Chứ không phải là em ra trường, em muốn mức lương 1,000\$.

Ở trường ngoại thương có bạn đã trả lời em muốn mức lương 1,000\$ khi ra trường thì nhà tuyển dụng luôn hỏi ngược lại: “Bạn nghĩ vì sao bạn nghĩ bạn xứng đáng với mức lương đó? Vì sao công ty lại phải trả 1,000\$ cho bạn?”.

Thì các bạn nên có tư tưởng là khi mình mới ra trường thì mình không nên đòi hỏi quá nhiều và mình phải nên suy nghĩ thực sự mục đích của mình là gì, mình muốn học hỏi, hay mình muốn cống hiến.

Bạn phải nhận được một thù lao nào đó

Một điều quan trọng nữa là “*you are paid for it*”, ngày xưa chị đi làm chị không nghĩ đến nó, mình đi làm vì mình đam mê, vì niềm tin, mình không cần tiền cũng sống được, mình nghĩ như thế, nhưng thực sự đối với Christina’s, đối với mỗi người ở đây đều tin là trong cuộc sống phải có sự công bằng có nghĩa là khi các bạn bỏ ra một cái gì thì cũng nên được nhận lại cái gì đó nó tương tự.

Khi bạn còn học phổ thông bạn có còn nhớ có một tháp nhu cầu được gọi là Maslow¹, cái tháp tượng trưng cho những nhu cầu như ăn no, mặc ấm, ăn ngon, mặc đẹp là những nhu cầu cơ bản của con người nhưng càng lên cao thì nhu cầu sẽ là được ghi nhận, được công nhận, đó là cái các bạn cũng nên suy nghĩ. Đó là khi mình làm rất tốt công việc, rất yêu thích công việc của mình và công ty, xã hội cũng rất cần công việc đó, thì cuối cùng sẽ là sự công nhận. Các bạn sẽ thấy sự cống hiến của mình được ghi nhận đồng thời các bạn cũng được chia sẻ những cống hiến của mình như vật chất, sự công nhận.

Bạn nên giữ được sự cân bằng giữa 4 yếu tố

Tuy nhiên, các bạn cũng không nên nghiêng quá về một *concept* nào. Ví dụ như mình không muốn làm gánh nặng cho gia đình nên bạn chỉ cần tìm một công việc lương cao và bỏ qua hết phần còn lại.

Thì đó là sẽ là công việc hội tụ cả 4 vòng tròn này để đi tới một giao điểm được gọi là *Ikigai* - *the purpose of living*.

👁 Để xem đoạn video (19 phút) trên kênh Youtube: <https://youtu.be/fQleHgH90yw>

👁 Xem thêm: [Ikigai là gì ?](#) (hoạt hình 2 phút, tiếng Anh, có phụ đề tiếng Việt)

---

1 Maslow’s hierarchy of needs.